

1- کدام گزینه با واقعیت داشتن یا نداشتن مفهوم کاری ندارد؟

- ۱ نکتجدر بیان وصف جمالش
۲ فلک درس کمالش کرده تلقین
۳ در تماشاگاه قدم بودیم
۴ ماه رویاروی خوب هم‌رهم

2- دو پرسش از چیستی و چرایی امور به ترتیب با کدام مباحث منطق ارتباط دارند؟

- ۱ تعریف - استدلال
۲ تصور - تصدیق
۳ استدلال - تعریف
۴ تصدیق - تصور

3- عبارت «حتماً این غذا بیش از حد داغ شده که این قدر سوخته است» نوعی که برای پاسخ‌گویی به سؤال از مطرح می‌شود.

- ۱ تصدیق - چیستی
۲ تصدیق - چرایی
۳ استدلال - چیستی
۴ استدلال - چرایی

4- کدام تعریف برای علم منطق دقیق‌تر است؟

- ۱ ابزار شناسایی درست و نادرست است تا با شناساندن درست، امر نادرست را نیز بشناساند.
۲ ابزار تمییز مفاهیم و مصادیق است تا با استدلال‌آوری، راه تفکر درست را به انسان بیاموزد.
۳ وسیله تمییز تعاریف و استدلال‌های درست و نادرست است به وسیله آموزش تفکر درست.
۴ وسیله تفکیک میان تصورات و تصدیقات است با استفاده از قواعد تفکر و دوری از مغالطه.

5- کدام عبارت درباره منطق نادرست است؟

- ۱ همه علوم، در استدلال‌های خود، قواعد آن را به کار می‌گیرند.
۲ در هیچ دانشی جز خودش، ابزار رسیدن به محتوای جدید نیست.
۳ رسیدن به دانش‌های تازه، بدون کاربرد طبیعی آن، ممکن نیست.
۴ دانشی است که قادر به ارزیابی صورت اندیشه است.

6- وقتی با واقعیت یک مفهوم سروکار پیدا می‌کنیم، پای یک به میان می‌آید که

- ۱ تصدیق - در آن نوعی قضاوت وجود دارد.
۲ جمله - از سه تصور تشکیل شده است.
۳ تصدیق - به معنای «جمله» در دستور زبان است.
۴ تصور - درباره هستی آن سؤال شده است.

7- سخن از واقعیت یا عدم واقعیت یک مفهوم با استفاده از است و چیزی است که مفهوم را روشن می‌کند.

- ۱ تصدیق - استدلال - هستی
۲ تصور - تصدیق - هستی
۳ تصور - تعریف - چیستی
۴ تصدیق - تعریف - چیستی

8- اگر بگوییم یک تصور واقعی است، آن گاه

- ۱ دچار تناقض شده‌ایم؛ زیرا در تصورات با واقعیت داشتن یا نداشتن مفهوم کاری نداریم.
۲ یک تصدیق ارائه کرده‌ایم؛ زیرا صفت «واقعیت داشتن» را به یک تصور نسبت داده‌ایم.
۳ استدلال به کار برده‌ایم؛ زیرا از تصورات معلوم به تصور معلوم جدیدی رسیده‌ایم.
۴ تصدیق ساخته‌ایم زیرا از یک استدلال منطقی برای کشف مجهول استفاده کرده‌ایم.

9- وقتی صفتی را از یک تصور معلوم سلب می‌کنیم، درواقع،

- ۱ واقعیت داشتن آن تصور معلوم را انکار کرده‌ایم.
۲ آن تصور را از معلوم به مجهول تبدیل کرده‌ایم.
۳ به یک دانش تصدیقی جدید رسیده‌ایم.
۴ حکم و قضاوتی مجهول انجام داده‌ایم.

10- در کدام گزینه حکم و قضاوت وجود دارد؟

- ۱ «حکمی که عادلانه باشد»
۲ «حکمی که در تصدیق وجود دارد»
۳ «حکمی که قاضی صادر کند»
۴ «آن حکم دیروز صادر شد»

11- اگر کسی بتواند از مفهوم پیچیده‌ای مانند «انسانیت» یک تعریف درست و منطقی ارائه دهد، باید نتیجه بگیریم که

- ۱ با انواع مغالطه‌های در تعریف و دسته‌بندی آن مفاهیم آشناست.
۲ علم منطق و مبحث تعریف منطقی را به‌خوبی یاد گرفته است.
۳ توانسته قواعد تفکر درست را رعایت کند و مغالطه نکرده است.
۴ نه تنها با علم منطق آشناست، بلکه در آن مهارت پیدا کرده است.

- 12- اگر با شنیدن یک لفظ، ذهن ما به سمت مصداقی برود که معنای اصلی لفظ نیست، احتمالاً.....
 1) دچار مغالطه بار ارزشی کلمات شده‌ایم.
 2) دلالت لفظ از نوع انتزاعی بوده است.
 3) عبارت بیان شده دارای ابهام بوده است.
 4) معنای لفظ را با مفهوم آن اشتباه گرفته‌ایم.

13- دلالت کدام لفظ در عبارت زیر تضمینی محسوب می‌شود؟
 «مخدا قلم شیوایی دارد و همین باعث می‌شود، خواندن آثارش برای من جذاب باشد. دیروز امثال و حکم او را خریدم و بردم خانه، اما خواهر کوچکم همان یک ساعت اول، کتابم را پاره کرد.»
 1) قلم
 2) خانه
 3) قلم
 4) خواهر

14- در کدام گزینه مغالطه «توسل به معنای ظاهری» رخ داده است؟
 1) معنای لفظ «قریب» را با معنای لفظ «غریب» اشتباه بگیریم و استدلال کنیم.
 2) دلالت یک لفظ را با دلالت یک لفظ دیگر و مشابه با آن اشتباه بگیریم.
 3) در کدام گزینه، «ابهام در عبارت» وجود ندارد؟
 1) احمد از برادرش بزرگ‌تر است، او دهه هفتادی است.
 2) احمد و برادرش با هم وارد خیابان شدند، دست او را گرفته بود.
 3) احمد و برادرش بیش از پنج سال با هم اختلاف دارند.
 4) احمد مثل برادرش اهل ورزش کردن و تحرک زیاد نیست.

16- درباره دو لفظ «خوردن» و «میل کردن» می‌توانیم بگوییم —
 1) کاربرد آنها در جمله موجب مغالطه بار ارزشی کلمات می‌شود.
 2) دو کلمه مترادف محسوب می‌شوند که بار ارزشی جمله را متفاوت می‌کنند.
 3) کاربرد الفاظ «دیر»، «تا» و «تیر» می‌تواند به ترتیب چه مغالطه‌هایی را موجب شود؟
 1) نگارشی - اشتراک لفظ - اشتراک لفظ
 2) نگارشی - اشتراک لفظ - اشتراک لفظ
 3) نگارشی - اشتراک لفظ - اشتراک لفظ
 4) اشتراک لفظ - اشتراک لفظ - اشتراک لفظ

18- در عبارت «او گفت باید کارهایتان هر چه زودتر انجام شود»، احتمال چه مغالطه‌ای وجود دارد؟
 1) اشتراک لفظ
 2) بار ارزشی
 3) توسل به معنای ظاهری
 4) ابهام در عبارت

19- معنی لفظ «می‌توانید» در کدام گزینه متفاوت است؟
 1) با این پای شکسته نمی‌توانی سریع راه بروی.
 2) اگر سریع راه نیفتی، نمی‌توانی به‌موقع برسی.
 3) چون ثقل کرد‌های نمی‌توانی سر کلاس بنشینی.
 4) با این گندی که زده‌ای نمی‌توانی قسر در بروی.

20- کدام گزینه موجب مغالطه «ابهام در عبارت» نمی‌شود؟
 1) علاقه‌ای ندارم با او ورزش کنم.
 2) آن یکی شیر است کادم می‌خورد.
 3) مهسا رفته مادرش را ببیند، او خیلی مهربان است.
 4) کودک ربوده‌شده توسط یک باغبان پیدا شد.

21- کدام گزینه «ابهام در عبارت» دارد؟
 1) با توجه به بررسی پرونده و فضاوت فاضی، به‌شش لازم نیست اعدامش کنید.
 2) مصطفی با سپهر ریاضی می‌خواند. زیرا او در ریاضی استعداد زیادی دارد.
 3) من و بهروز در پارک عکس می‌گرفتم که آقای آمد و از ما عکس گرفت.
 4) نگاه نکن که هر دو در یک کلاس نشسته‌اند، این دو سه سال با هم اختلاف دارند.

22- در کدام گزینه، نوع مغالطه به‌درستی مشخص شده است؟
 1) مریم تا مهسا از در وارد شد، موبایلش را گذاشت کنار. (نگارشی)
 2) سر آن ندارد امشب که برآید آقای (نگارشی)
 3) در کدام گزینه احتمال دارد مغالطه نگارشی رخ داده باشد؟
 1) فردا ماه صفر تمام می‌شود و همه چیز از صفر شروع می‌شود.
 2) اگر «صفر» را با سبب بنویسیم، دیگر معنایش عدد نیست.
 3) در کدام گزینه مغالطه نیست؟
 1) دلالت مطابقی لفظ «کتاب» به‌جای دلالت تضمینی‌اش به کار رود.
 2) منظور جمله لفظ «ارض» باشد اما در جمله «عرض» نوشته باشد.

24- نوع دلالت هر یک از الفاظ مشخص شده به ترتیب، از چه نوعی است؟
 الف) خانه را رنگ کردم.
 ب) خانه‌ای خریدم که خراب شد.
 1) تضمینی - التزامی - مطابقی - تضمینی
 2) تضمینی - التزامی - تضمینی - تضمینی

25- لفظ مشخص شده در کدام گزینه دلالت مطابقی دارد؟
 1) از ترس دزدان این محله، خانه را کامل بیمه کردم.
 2) این خانه دیگر خانه نیست! همه دیوارهایش خراب شده.
 3) در کدام گزینه، ابهام در عبارت وجود ندارد؟
 1) حفاری غیر مجاز توسط مأمورین دولت لو رفت.
 2) تو را بیشتر از برادرت قبول دارم.
 3) با آخره بعد از یک‌سال توانستیم ماشینمان را رنگ کنیم.
 4) فروغ چشم و نور دل از آن ماه ختن دارم.

26- شیر نمی‌تواند مثل پلنگ از درخت بالا رود.
 4) من باهوش نیستم مثل تو.

ت. ۲۲۲ -

- 28- تعریف اخص و تعریف حیوان به «موجود نیازمند اکسیژن» به ترتیب، چه ایرادی دارند؟
۱ جامع نیست - اعم است
۲ جامع نیست - اخص است
۳ مانع نیست - اخص است
۴ مانع نیست - اعم است

- 29- کدام گزینه درباره تعریف تحلیلی درست است؟
۱ تعریف بتواند بیشتر مصادیق مفهوم مجهول را دربرگیرد.
۲ تعریف باید از یک سو اخص و از سوی دیگر، اعم باشد.
۳ مصادیق تک تک مفاهیم تعریف همان مصادیق مجهول باشند.
۴ میان تعریف و مفهوم مجهول نسبت تساوی برقرار باشد.

- 30- شرط جامعیت در کدام یک از تعاریف فناری رعایت نشده است؟
۱ حیوان دارای توانایی بالقوه تولید مثل
۲ موجود زنده دارای پر و تخم گذار
۳ جسم دارای توانایی بالقوه رشد و نمو
۴ پرندۀ دارای توانایی بالقوه شکارگری

- 31- تعریف «آتش» به «عنصری شبیه به نفس انسان» و تعریف «قدیم» به «چیزی که حادث نباشد» و تعریف «شیعه» به «مسلمانی که قائل به دوازده امام باشد» به ترتیب موصوف به کدام وصف است؟
۱ تعریف، اخص از مجهول است. - تعریف اعم از مجهول است. - تعریف، موقوف بر مجهول است.
۲ تعریف روشن تر از مجهول نیست. - تعریف اعم از مجهول است. - تعریف، اخص از مجهول نیست.
۳ تعریف اعم از مجهول است. - تعریف موقوف بر مجهول است و بالعکس. - تعریف، اخص از مجهول است.
۴ تعریف روشن تر از مجهول نیست. - تعریف موقوف بر مجهول است و بالعکس. - تعریف، اخص از مجهول است.

- 32- هرگاه «تعریف» ما از یک مفهوم به گونه ای باشد که «فقط بعضی از مصادیق مجهول را شامل شود» و «افراد و مصادیق بی ارتباط را نیز دربرگیرد» به ترتیب، ... و ... و در تعریف به مفاهیم عام و خاص، شروع کار با مفاهیم است. (خارج از کشور)
۱ مانع جامع نیست عام
۲ مانع جامع است خاص
۳ جامع مانع است خاص
۴ جامع مانع نیست عام

- 33- تعریف باید جامع باشد؛ یعنی
۱ مصادیق متعددی نداشته باشد.
۲ افراد مجهول خارج از آن قرار نگیرند.
۳ مفاهیم بی ارتباط را دربرنگیرد.
۴ محتوای مفهوم را به طور کامل دربرگیرد.

- 34- هرگاه مربع را به شکلی که چهار ضلع مساوی دارد و زمین را به سیاره ای که دور خورشید می چرخد، تعریف کنیم، تعریف ما به ترتیب
۱ جامع - مانع - نیست
۲ جامع - مانع - است
۳ مانع - مانع - نیست
۴ مانع - جامع - است

- 35- تعریف «تصور» به «کاری که برای رسیدن به چیستی یک مفهوم انجام می دهیم» تعریف است. (سراسری ۹۰ با اندکی تغییر)
۱ نادرست
۲ به عام و خاص
۳ به سلسله اوصاف
۴ لفظی

- 36- کدام مورد عبارت زیر را به درستی کامل می کند؟
«تعریف یک مفهوم مجهول با استفاده از مفاهیم ناشناخته امکان پذیر»
۱ نیست؛ زیرا در آن صورت، تعریف و مجهول مساوی نیستند.
۲ است؛ به شرط آنکه یک مفهوم عام هم وجود داشته باشد.
۳ است؛ به شرط آنکه از چند مفهوم معلوم هم استفاده شود.
۴ نیست؛ بنابراین بررسی سایر شرایط چنین تعریفی بی معناست.

- 37- کدام عبارات درباره تعریف درست است؟
۱ شناسایی مفاهیم جدید به کمک آن صورت می گیرد؛ اما نقشی در گسترش دانش ندارد.
۲ در کاربرد آن لازم است به معلومات کسی که تعریف برای او انجام می شود، توجه شود.
۳ در منطق، بیش از سایر دانش ها و در دانش ها بیش از زندگی عادی استفاده دارد.
۴ هیچ یک از مفاهیم و تصورات، بدون استفاده از آن برای ذهن معلوم نمی شود.

- 38- در مورد تعریف «مصدر» به «کلمه ای که انجام کاری را می رساند» و «استدلال» به «تصدیقی که به ما شناخت جدیدی ارائه دهد» به ترتیب می توان گفت
۱ جامع و مانع نیست - مانع نیست
۲ جامع است و مانع نیست - جامع نیست
۳ جامع و مانع نیست - بی ربط است
۴ جامع و مانع نیست - بی ربط است

- 39- کدام گزینه جزء فعالیت های فکری انسان محسوب نمی شود؟
۱ ارائه تعریفی نادرست از انسان
۲ داشتن تصور از مفهوم حیوان
۳ پاسخ دادن به چرایی یک مفهوم
۴ سازمان دهی تصورات معلوم

- 40- تعریف «تصور» به «کاری که انجام کاری را می رساند» و «استدلال» به «تصدیقی که به ما شناخت جدیدی ارائه دهد» به ترتیب می توان گفت
۱ جامع و مانع نیست - مانع نیست
۲ جامع است و مانع نیست - جامع نیست
۳ جامع و مانع نیست - بی ربط است
۴ جامع و مانع نیست - بی ربط است

- 41- کدام گزینه جزء فعالیت های فکری انسان محسوب نمی شود؟
۱ ارائه تعریفی نادرست از انسان
۲ داشتن تصور از مفهوم حیوان
۳ پاسخ دادن به چرایی یک مفهوم
۴ سازمان دهی تصورات معلوم

- 42- تعریف «تصور» به «کاری که انجام کاری را می رساند» و «استدلال» به «تصدیقی که به ما شناخت جدیدی ارائه دهد» به ترتیب می توان گفت
۱ جامع و مانع نیست - مانع نیست
۲ جامع است و مانع نیست - جامع نیست
۳ جامع و مانع نیست - بی ربط است
۴ جامع و مانع نیست - بی ربط است

- 40- هنگام طبقه‌بندی مفاهیم، چه کاری انجام می‌دهیم؟
 ۱) وجوه افتراق و اشتراک مفاهیم را مشخص می‌کنیم.
 ۲) مفاهیم کلی را از مفاهیم جزئی مشابه تفکیک می‌کنیم.
 ۳) مفاهیم مساوی را در یک طبقه از مفاهیم قرار می‌دهیم.
 ۴) مفاهیم را از مصادیق آنها تفکیک و طبقه‌بندی می‌کنیم.
- 41- اقسام مختلف یک مفهوم نسبت تباین داشته باشند، و گرنه در یک طبقه قرار
 ۱) نباید - می‌گرفتند
 ۲) باید - می‌گرفتند
 ۳) نباید - نمی‌گرفتند
 ۴) باید - نمی‌گرفتند
- 42- اگر دو مفهوم «الف» و «ب» در یک طبقه‌بندی وجود داشته باشند، کدام گزینه درباره آن‌ها درست است؟
 ۱) اگر مصداق مشترک داشته باشند، در یک طبقه قرار می‌گیرند.
 ۲) اگر مصداق مشترک نداشته باشند، در دو طبقه مختلف قرار می‌گیرند.
- 43- اگر در یک طبقه باشند، محال است دارای مصداق مشترک نباشند.
 ۱) اگر در دو طبقه باشند، مفهوم بالاتر، مصادیق بیشتری دارد.
 ۲) اگر در دو طبقه باشند، مفهوم بالاتر، مصادیق بیشتری دارد.
 ۳) اگر در دو طبقه باشند، مفهوم بالاتر، مصادیق بیشتری دارد.
 ۴) اگر در دو طبقه باشند، مفهوم بالاتر، مصادیق بیشتری دارد.
- 44- نسبت میان «مفهوم کلی» و «مفهومی که مصداق خارجی ندارد» چیست؟
 ۱) تساوی
 ۲) عموم و خصوص من وجه
 ۳) عموم و مخصوص مطلق
 ۴) تباین
- 45- اگر مطمئن باشیم که مفهومی مانند مفهوم «الف» فقط یک مصداق در واقعیت دارد و ممکن نیست که مصداق دیگری از آن وجود داشته باشد، درباره‌اش می‌توانیم بگوییم
 ۱) اگر بتوانیم برایش مصداق دیگری هم فرض کنیم، کلی است.
 ۲) جزئی است؛ وجود یک مصداق دیگر برایش محال است.
 ۳) اگر بدانیم قبلاً هم مصداق دیگری نداشته، جزئی است.
 ۴) کلی است؛ زیرا مفهوم کلی با تعداد مصادیقش کلی نمی‌شود.
- 46- اگر ثابت کنیم نسبت دو مفهوم «الف» و «ب» است، آن‌گاه نمی‌توان گفت بعضی الف ب است.
 ۱) تساوی
 ۲) عموم و خصوص من وجه
 ۳) عموم و مخصوص مطلق
 ۴) تباین
- 47- اگر مفهوم «الف» دارای دو قسم «ب» و «پ» باشد و مفهوم «پ» دارای دو قسم «ت» و «ث» باشد، کدام گزینه نادرست است؟
 ۱) نسبت «ب» و «ت» عموم و خصوص مطلق است.
 ۲) نسبت «الف» و «ث» عموم و خصوص مطلق است.
 ۳) «ب» و «پ» هیچ مصداق مشترکی ندارند.
 ۴) نسبت دو مفهوم «ت» و «ث» تباین است.
- 48- عبارت زیر به کدام یک از نسبت‌های چهارگانه اشاره می‌کند؟
 «اتم‌ها دارای ذرات الکترون، پروتون و نوترون هستند»
 ۱) تساوی
 ۲) عموم و خصوص من وجه
 ۳) عموم و مخصوص مطلق
 ۴) تباین
- 49- عبارت زیر به کدام یک از نسبت‌های چهارگانه اشاره می‌کند؟
 «درست است که احمد ایرانی است؛ اما فارسی‌زبان نیست. درست به همان دلیل که اهل تاجیکستان با اینکه ایرانی نیست، فارسی‌زبان است»
 ۱) تساوی
 ۲) عموم و خصوص من وجه
 ۳) عموم و مخصوص مطلق
 ۴) تباین
- 50- شیوا می‌گوید «هر گیاهی سبز است» و امین معتقد است «هیچ گیاهی سبز نیست». حال اگر کسی ثابت کند که نسبت میان گیاه و سبز است، نادرستی حرف شیوا و امین را هم‌زمان ثابت کرده است.
 ۱) تساوی
 ۲) عموم و مخصوص مطلق
 ۳) عموم و خصوص من وجه
 ۴) تباین
- کدام عبارت درباره نسبت‌های چهارگانه درست است؟
 ۱) از اینکه «بعضی الف ب است» نتیجه می‌گیریم که نسبت میان الف و ب عموم و خصوص من وجه است.
 ۲) از اینکه نسبت «الف» و «ب» تساوی نیست، نتیجه می‌گیریم که هر «الف» نمی‌تواند «ب» باشد.
 ۳) از اینکه نسبت «الف» و «ب» عموم و خصوص من وجه است، نتیجه می‌گیریم که «بعضی الف ب نیست».
 ۴) از اینکه «هر الف ب است» اما «بعضی ب الف نیست» نتیجه می‌گیریم که نسبتشان عموم و خصوص من وجه است.